

Bijen in de kwekerij

1 maart 2021

Als milieubewuste sierteler volg ik berichten over bijensterfte ten gevolge van gewasbescherming op de voet. Vaak wordt daarbij een verband verondersteld tussen de door de land- en tuinbouwsector uitgevoerde gewasbescherming en de grote bijensterfte. Dergelijke berichten raken me omdat ze volgens mijn kennis meestal tendentiekus zijn en niet gestoeld zijn op onderzoek en feiten. Ik wil u hier graag uitnodigen om mijn kennis met u te delen.

De voormalig hobbyimker in mij wilde ik weten of er bij het runnen van een commerciële kwekerij schadelijke invloed zou zijn op de bijen. We gebruiken immers zowel biologische als chemische gewasbescherming om onze planten gezond te houden.

Zo hebben we een aantal jaren geleden contact gezocht met imker Gert om bijen in onze kwekerij te plaatsen. In het begin werd gestart met een 3 tal kasten en in 2020 werd dat uitgebreid tot 6 kasten.

Na elke behandlungsbeurt met gewasbescherming werden de bijen opgevolgd om te zien of er enige invloed was van deze middelen. Zowel in 2019 als in 2020 bleek dat niet het geval.

Gezonde bijen:

Hiermee werd bevestigd dat oordeelkundig gebruik van gewasbescherming geen negatieve invloed op ons bijenbestand heeft. Er werd ook geen bijensterfte vastgesteld na de winter. Uit onderzoek ondersteund door de Universiteit Gent weten we dat gezonde bijen vakkundige verzorging vragen. <https://www.honeybeevalley.eu/>

Zo blijkt de Varroa-mijt al vele jaren de grote boosdoener te zijn van verzwakte volken. Een goede preventie blijkt hier cruciaal. Ook de kennis van de imker is cruciaal om dit succesvol aan te pakken. Het delen van kennis over het bijenhouden is een ander speerpunt van de werkgroep bijen. Naast de twee voorgaande factoren zijn voldoende en goede drachtplanten een andere belangrijke factor.

Na de bloei van de lindes is er inheems niet zo veel meer beschikbaar voor de bijen. Gelukkig is er nu veel aandacht voor een bijenvriendelijk sortiment voor in onze tuinen. Hierin speelt de sierteeltsector een belangrijke rol vanwege hun sortimentskennis. Ook Buxus blijkt een prima drachtplant en de pollen vroeg in het voorjaar worden hoogst gewaardeerd. (zie Buxus als bijenplant)

Buxusmot:

Op aanraden door de media en het advies van groene organisaties werd Buxus massaal verwijderd in tuinen en parken. Als gevolg van dit uittrekgedrag door vele tuineigenaren zijn heel wat voortuinen nu herschappen tot verharde parkeerplaatsen en staan er minder planten. Er werd ook opgeroepen om de buxusmot, niet te bestrijden. Nochtans kan dit perfect met biologische middelen die nauwelijks invloed hebben op nuttige insecten en vogels. Hierdoor zijn vele oude buxustruiken in parken verdwenen wat zeker zijn weerslag zal hebben op ons insectenbestand. Een zelden vermeld feit is dat de Buxusmot een *invasieve exoot* uit Oost-Azië is, dus kan men sowieso al vraagtekens zetten bij de verdediging van die mot.

Buxus als bijenplant!

Er zijn beweringen in de media dat Buxus geen bijdrage zou leveren aan de biodiversiteit en slechts een ordinaire tuinplant zou zijn. Niets is echter minder waar want Buxus is een prima bijenplant! Buxus die op een natuurlijke manier is gegroeid en weinig wordt gesnoeid zal elk jaar bloeien en wordt druk bezocht door zowel de honingbij als tal van wilde bijen en insecten.

De gewone Buxus sempervirens, inheems in België, bloeit vanaf april maar er zijn andere soorten zoals bv. Buxus microphylla var. koreana, de Koreaanse Buxus, die al vanaf half februari bloeien. In het vroege voorjaar is er voor onze bijen, die net uit hun winterrust komen., weinig voedsel vinden.

Stuifmeel en nectar van hoge kwaliteit is dan nodig om terug aan te sterken. Zo is de Koreaanse Buxus de eerst bloeiende Buxus, een echte 'Beebuxus' dus. Buxus heeft zowel voor het stuifmeel(pollen) als voor de nectar de hoogste score. ()*

Voorwaarde is wel dat u uw Buxus weinig of niet snoeit en laat opgroeien als natuurlijk struik. Ook als meerstammige struik of kleine boom zal u jaarlijks kunnen genieten van zoemende insecten tijdens de bloei. Ook het gebruik van andere soorten en cultivars van Buxus brengt spreiding in bloeitijd en aanbod.

(*) bron Imkerpedia: <http://www.imkerpedia.nl/wiki/index.php?title=Drachtplanten>)

Het op natuurlijke wijze toepassen van Buxus draagt bij aan het voedselaanbod voor de bijen!

Honing:

Rondom de kwekerij hebben we 20 jaar geleden meer dan 100 lindebomen aangeplant. Deze bomen zijn gekend voor hun rijke dracht en zeer geliefd bij de bijen. Bovendien is lindehoning ook zeer lekker. Onze imker Gert heeft een deel van deze lindehoning geoogst in juni 2020 en laten analyseren bij het Voedselagentschap FAVV onder lotnr. L20/003. Na analyse bleken er geen enkel spoor van gewasbescherming aanwezig te zijn. We hebben 100 potjes van 250 gr. laten afvullen en deze zullen worden gebruikt als relatiegeschenk.

Wilde zandbijen:

Uiteraard zijn honingbijen het meest gekend maar er leven ook meer dan 350 andere bijensoorten in het wild in onze contreien. Zo herbergen wij momenteel een grote kolonie zandbijen (*Andrena* spp.) op onze aangelegde heideberm in onze kwekerij. Deze wilde bijen zijn vooral actief in het voorjaar en graven een gang waarin ze hun eieren afleggen voorzien van een bolletje pollen. Dit stuifmeel wordt verzameld binnen een radius van 300 tot 500 meter.

Conclusie:

**Het oordeelkundig gebruik van gewasbescherming leidt niet tot meer bijensterfte!
Siertelers spelen een belangrijke rol in het aanbod aan drachtplanten
voor bijen vanwege hun sortimentkennis.**

Auteur Didier Hermans
Buxusonderzoeker, Buxusspecialist